

Sygnatura akt VI Ka 831/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 października 2018 r.**

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Mika

Sędziowie SO Małgorzata Peteja-Żak

SR del. Małgorzata Mikusińska (spr.)

Protokolant aplikant sędziowski Damian Baron

przy udziale Donaty Janickiej Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w Gliwicach

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2018 r.

sprawy oskarżonego S. S.

syna R. i A. z domu K.

urodzonego w dniu (...) w G.

oskarżonego z art. 244 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 9 lipca 2018 r. sygn. akt IX K 1239/17

na mocy art. 437 § 1 k.p.k. i art. 636 § 1 k.p.k.

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych) i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 60 zł (sześćdziesiąt złotych).

Sygnatura akt VI Ka 831/18

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 19 października 2018 roku co do całości rozstrzygnięcia

S. S. stanął pod zarzutem popełnienia występku z art. 244 k.k. polegającego na tym, że w dniu 17 lipca 2017 roku na drodze publicznej w G. na ul. (...) prowadził samochód marki F. (...) o nr rej. (...) pomimo zakazu prowadzenia pojazdów obowiązującego od 29 kwietnia 2017 roku do 29 października 2017 roku, orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 kwietnia 2017 roku, w sprawie o sygn. akt IX W 458/17.

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach w sprawie o sygn. akt IX K 1239/17:

- uznał oskarżonego winnym tego, że w dniu 17 lipca 2017 roku w G. na ul. (...) prowadził samochód marki F. (...) o nr rej. (...) pomimo zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkiego rodzaju obowiązującego go od 29 kwietnia 2017 roku do 29 października 2017 roku, a orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 kwietnia 2017 w sprawie IX W 458/17 tj. przestępstwa z art. 244 k.k.

- na mocy art. 244 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

- na mocy art. 42 § 1a pkt 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat,

- na mocy art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 164,95 zł (sto sześćdziesiąt cztery złote i dziewięćdziesiąt pięć groszy) tytułem wydatków oraz obciążył go opłatą w kwocie 60 zł (sześćdziesiąt złotych).

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości.

Skarżący powołując się na przepis art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k. zarzucił rozstrzygnięciu błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę polegające na nieprawidłowym ustaleniu, że konkubina oskarżonego nie była w tak złej kondycji oraz pominięciu, że wywarła presję, która wywołała u oskarżonego błędne przekonanie, że działa w warunkach kontratypu stanu wyższej konieczności, to jest, że w sprawie zachodzą okoliczności określone w art. 26 k.k. w związku z art. 29 k.k. a także błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, że nie zachodzą wobec S. S. przesłanki pozytywnej prognozy kryminologicznej. Obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie dodatkowej podstawy prawnej z art. 26 k.k. i 29 k.k. i zmiany orzeczonej kary poprzez zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary i wymierzenie oskarżonemu kary grzywny w wysokości ustalonej przez Sąd. Zdaniem obrońcy zachowanie oskarżonego było odpowiedzią na presję konkubiny oraz stworzenie przez nią iluzji stanu wyższej konieczności, w związku z czym oskarżony działał w jego ocenie w częściowo usprawiedliwionym błędzie co do tego, iż taki stan zachodzi chcąc chronić zdrowie swojej konkubiny oraz chcąc zapewnić „ochronę administracyjną” swojego nowonarodzonego dziecka.

Obrońca oskarżonego nie zgodził się z oceną Sądu I instancji odnośnie braku pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec S. S.. Jego zdaniem przeczy tej tezie pozytywny wynik wywiadu środowiskowego, także ze sprawy o wyrok łączny oraz postanowienie w przedmiocie udzielenia oskarżonemu zezwolenia na odbywanie przez niego kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego oraz orzeczenia w postępowaniach o odroczenie wykonania kary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie, o czym przekonuje kontrola odwoławcza przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania odwoławczego, zaskarżonego orzeczenia, jego uzasadnienia oraz analiza uzasadnienia środka odwoławczego.

Istota zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, którą zarzucił skarżący, nie może opierać się na odmiennej ocenie materiału dowodowego, na forsowaniu własnego poglądu strony na tę kwestię. Stawiając tego rodzaju zarzut należy wskazać, jakich uchybień w świetle zgodności (lub niezgodności) z treścią dowodu, zasad logiki (błądność rozumowania i wnioskowania) czy sprzeczności (bądź nie) z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy dopuścił się w dokonanej przez siebie ocenie dowodów sąd pierwszej instancji (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2005 roku sygn. WA 10/05, OSNwSK 2005/1/947).

Stan faktyczny sprawy został ustalony w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, ocenionego w sposób bezstronny, zgodnie z zasadami wiedzy i logicznego rozumowania wolnego od błędów i po uwzględnieniu wszystkich ujawnionych w sprawie okoliczności, a uzasadnienie wyroku, spełniające wymogi art. 424 k.p.k. i pozwala na odwoławczą kontrolę.

W toku postępowania ustalono, że S. S. w miejscu i czasie wskazanym w zarzucie kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym mając świadomość, że narusza w ten sposób zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkiego rodzaju obowiązujący go w okresie od 29 kwietnia 2017 roku do 29 października 2017 roku, który został orzeczony prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 kwietnia 2017 w sprawie o sygn. akt IX W 458/17. W tym zakresie ustalenia faktyczne Sądu I instancji nie były kwestionowane.

Wbrew jednak twierdzeniom skarżącego w ocenie Sądu Odwoławczego nie zachodzą w sprawie okoliczności wyłączające bezprawność czynu czy też winę oskarżonego.

Nie ma bowiem racji obrońca wywodząc, że S. S. działał w ramach kontratypu stanu wyższej konieczności czy też błędu co do istnienia tego kontratypu. Sąd Okręgowy w całości podziela argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co do ustalonych przez Sąd I instancji przyczyn i okoliczności złamania przez oskarżonego sądowego zakazu prowadzenia pojazdów, co oznacza z kolei, że nie ma postaw do dokonywania zmiany kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu.

Z dowodów zebranych w sprawie wynika bowiem, że decyzję o kierowaniu pojazdem, pomimo orzeczonego i obowiązującego zakazu prowadzenia pojazdów, oskarżony podjął świadomie, kierując się względami wygody i naciskami ze strony swojej konkubiny, aby dokonać właśnie tego dnia czynności administracyjnej zarejestrowania dziecka. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd I instancji nie oceniał stanu zdrowia konkubiny oskarżonego, a jedynie stwierdził, co widać na załączonym do akt sprawy nagraniu z monitoringu, że nie ma ona problemów z poruszaniem się, ani co istotniejsze w niniejszej sprawie zwrócił uwagę na fakt, że ani S. K. ani oskarżony nie wykazywali żadnych oznak pośpiechu, co stało w sprzeczności z ich twierdzeniami o konieczności jak najszybszego załatwienia sprawy i nagłym charakterze wyjazdu. Dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. z dnia 21 listopada 2016 r. Dz. U. z 2016 r. poz. 2064) zgłoszenia urodzenia dokonują matka lub ojciec dziecka posiadający pełną zdolność do czynności prawnych, przy czym ojciec dziecka powinien wcześniej złożyć oświadczenie o uznaniu ojcostwa, jeśli nie jest mężem matki dziecka. Nie jest więc do tej czynności wymagana obecność obojga rodziców. Co więcej takiego zgłoszenia można dokonać również za pośrednictwem internetu korzystając z uprzednio założonego profilu zaufanego ePUAP, natomiast wszelkie informacje w tym przedmiocie można z łatwością uzyskać telefonicznie we właściwym urzędzie stanu cywilnego, na stronie internetowej tego urzędu czy też Ministerstwa Cyfryzacji. Nie było jednocześnie żadnego zagrożenia dla interesów nowonarodzonego dziecka. Ponadto jak słusznie wskazał w swym uzasadnieniu Sąd I instancji nawet gdyby przyjąć, że oskarżony i jego konkubina chcieli załatwić wszystkie formalności wspólnie i osobiście mieli wystarczająco dużo czasu, aby zorganizować podróż do urzędu w inny sposób, bądź też poprosić o pomoc w dowiezieniu ich do urzędu siostrę oskarżonego M. M..

Okoliczności wskazywane przez oskarżonego i jego konkubinę nie stanowią tych, o których mowa w art. 26 § 1 k.k. Nie uzasadnia bowiem korzystania z instytucji stanu wyższej konieczności ogólny czy też potencjalny charakter zagrożenia określonych dóbr. Wyłączenie odpowiedzialności karnej, na skutek działania w stanie wyższej konieczności, jest możliwe, jeżeli osoba działa w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącego jakimkolwiek dobru chronionemu prawem, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, a dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego. Niebezpieczeństwo musi być realne i bezpośrednie, a jedynym sposobem jego ratowania jest popełnienie czynu zabronionego. Nie popełnia przestępstwa także ten kto ratując w powyższych warunkach dobro chronione prawem poświęca dobro, które nie przedstawia wartości oczywiście wyższej od dobra ratowanego.

W niniejszej sprawie nie istniało żadne realne i bezpośrednie niebezpieczeństwo grożące dobru chronionemu prawem. Jednocześnie wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonego nie sposób przyjąć, że oskarżony działał w błędnym przekonaniu co do istnienia takich okoliczności. S. S. ze względów celowości oraz wygody pod wpływem prośby konkubiny świadomie złamał sądowy zakaz prowadzenia pojazdów i nie znajdował się w żadnym usprawiedliwionym ani nieusprawiedliwionym błędzie co do okoliczności, wyłączających bezprawność czynu.

W ocenie Sądu odwoławczego zaskarżony wyrok jest również prawidłowy w części dotyczącej orzeczenia o karze. Jej rodzaj i wymiar świadczy o tym, że Sąd orzekający miał w polu widzenia wszystkie najistotniejsze okoliczności decydujące o karze, w tym również te łączące (k. 87 akt), we właściwych proporcjach je uwzględnił, czym sprostał wymaganiom dyrektyw sędziowskiego wymiaru kary, przewidzianym w art. 53 k.k. Należy podzielić stanowisko Sądu I instancji, że w przypadku oskarżonego jedynie kara pozbawienia wolności orzeczone w tym przypadku może skłonić go do zmiany dotychczasowego postępowania. Oskarżony pomimo młodego wieku był już kilkakrotnie karany sądownie za przestępstwa przeciwko mieniu, przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji oraz życiu i zdrowiu, a stosowanie wobec jego osoby instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności nie przyniosło pożądanych rezultatów.

Popelnienie przez oskarżonego powyższego przestępstwa w okresie próby w sprawie o sygn. akt IX K 456/11 Sądu Rejonowego w Gliwicach oraz w dwa miesiące po zapadnięciu w stosunku do niego nieprawomocnego wyroku za inne przestępstwo w sprawie o sygn. akt IX K 226/17 Sądu Rejonowego w Gliwicach świadczy jednoznacznie, że pomimo pozytywnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania proces resocjalizacji jego osoby w warunkach wolnościowych przebiega negatywnie i jedynie bezwzględna kara pozbawienia wolności może odnieść w stosunku do niego swe zapobiegawcze i wychowawcze cele. Należy jednocześnie podkreślić, że jej wymiar został ukształtowany z uwzględnieniem okoliczności łączących, w dolnej granicy ustawowego zagrożenia.

Mając na uwadze zaprezentowaną argumentację, nie dostrzegając uchybień, które należałoby uwzględnić z urzędu, Sąd odwoławczy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. orzekł jak w pkt 1 wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze oparte zostało na przepisie art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych i art. 636 § 1 k.p.k.